

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	01.01.2018
Avaldamismärge:	RT I, 28.11.2017, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
20.11.2017 otsus nr 176

Halduskohtumenetluse tõhustamiseks halduskohtumenetluse seadustiku, riigilõivuseaduse ja riigi õigusabi seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 15.11.2017

§ 1. Halduskohtumenetluse seadustiku muutmine

Halduskohtumenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 8 lõiget 6 täiendatakse pärast sõnu „Maksu- ja Tolliamet” sõnadega „või Sotsiaalkindlustusamet”;

2)paragrahvi 28 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Asja õiget, kiiret ja võimalikult väikeste kuludega menetlemist pahatahtlikult takistavat või kirjalikus avalduses end sündsusetult või kohtu või teise menetlusosalise suhtes lugupidamatult väljendanud menetlusosalist, esindajat või nõustajat võib kohus trahvida.”;

3)paragrahvi 45 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tuvastamiskaebuse võib esitada üksnes juhul, kui õiguse kaitseks ei leidu tõhusamaid vahendeid. Hilisema hüvitamiskaebuse esitamise kavatsus ei anna õigust tuvastamiskaebuse esitamiseks.”;

4)paragrahvi 49 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Halduskohtu või ringkonnakohtu sellise määruse peale, millega keeldutakse kaebuse muutmise vastuvõtmisest, võib kaebuse esitaja esitada määruskaebuse. Määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määruse peale võib esitada määruskaebuse Riigikohtule.”;

5)paragrahvi 52 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Keelatud on väljendada end avalduses sündsusetult või kohtu või teise menetlusosalise suhtes lugupidamatult.”;

6)paragrahvi 65 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui kohus võtab vastu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tõendi, kuulab kohus menetlusosalise taotlusel tunnistajana või vande all üle isiku, kelle ütlusi või seletusi käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tõend sisaldab, kui see on vajalik asja õigeks lahendamiseks, eelkõige juhul, kui isiku antud ütlused või seletused on ebaselged, mitmeti mõistetavad, olulisel määral vastuolulised või mittetäielikud või kui on põhjendatud kahtlus, et isik on andnud valeütlusi.”;

7)paragrahvi 81 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui vastustaja esitab kohtule võõrkeelse dokumendi, mille ta on saanud kaebajalt ja mida ta ei ole tõlkinud haldusmenetluse käigus, ning kaebaja soovib oma väidet tõendada selle dokumendiga, võib kohus kaebajalt nõuda dokumendi tõlkimist.”;

8)paragrahvi 88 lõike 5 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Määruse peale võib esitada määruskaebuse, kusjuures määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määruse peale võib esitada määruskaebuse Riigikohtule üksnes juhul, kui tutvumisloa andmise taotluse on esitanud menetlusväline isik või kui taotlus on esitatud pärast kohtumenetluse lõppemist.”;

9)paragrahvi 99 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Peatunud või peatatud menetluse uuendamisest keeldumise määruse peale võib esitada määruskaebuse. Määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määrus ei ole edasi kaevatav.”;

10)paragrahvi 104 lõike 1 esimesest lausest jäetakse välja sõnad „ja määruskaebuse”;

11)paragrahvi 104 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Riigilõivu tagastab kohus, kelle menetluses asi viimati oli, määruse alusel. Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktides 2 ja 3 nimetatud juhul arvatakse tagastatavast summast maha asja läbivaatamise kulud. Tagastamisele kuuluva riigilõivu tagastab kohus riigilõivu tasumise kohustust kandnud menetlusosalise nõudel. Kohus võib tagastamisele kuuluva riigilõivu tagastada vajaduse korral ka omal algatusel. Riigilõiv tagastatakse menetlusosalisele, kes selle pidi tasuma, või tema korraldusel muule isikule.”;

12)paragrahvi 104 täiendatakse lõigetega 8¹ ja 8² järgmises sõnastuses:

„(8¹) Riigilõivu tagastamise nõue lõpeb kahe aasta möödumisel selle aasta lõpust, millal riigilõiv tasuti, kuid mitte enne menetluse jõustunud lahendiga lõppemist.

(8²) Halduskohtu või ringkonnakohtu riigilõivu tagastamisest keeldumise määruse peale võib kaebaja esitada määruskaebuse. Määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määruse peale võib esitada määruskaebuse Riigikohtule.”;

13)paragrahvi 104 lõikest 9 jäetakse välja sõna „tema”;

14)paragrahvi 105 täiendatakse lõigetega 7 ja 8 järgmises sõnastuses:

„(7) Menetlusosalise poolt või tema eest asja läbivaatamiseks ette tasutud kulud tagastatakse enam tasutud ulatuses, samuti juhul, kui toiming, mille kulud ette tasuti, jääb tegemata või kui riik toiminguga seoses kulusid ei kanna. Ette tasutud kulud tagastatakse käesoleva seadustiku § 104 lõiges 8–8² sätestatud korras.

(8) Halduskohtu või ringkonnakohtu asja läbivaatamise kulude tagastamisest keeldumise määruse peale võib isik, kelle taotlus jäi rahuldamata, esitada määruskaebuse. Määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määrus ei ole edasi kaevatav.”;

15)paragrahvi 107 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riigikohtule esitatavalt kassatsioonkaebuselt ja teistmisavalduselt tasutakse kassatsioonikautsjon. Kassatsioonikautsjonit ei tasuta haldusasjades, mis on riigilõivuseaduse § 22 järgi riigilõivuvabad.

(2) Kassatsioonkaebuse või teistmisavalduse esitamisel tasutakse kautsjonina 25 eurot selleks ettenähtud kontole või kohtus elektroonilise maksevahendiga.”;

16)paragrahvi 107 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Tagastamisele kuuluva kautsjoni tagastab Riigikohus kautsjoni tasumise kohustust kandnud menetlusosalise nõudel või omal algatusel.”;

17)paragrahvi 108 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „menetluskulud” sõnadega „kaebuse tagastamise”;

18)paragrahvi 108 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Vastustaja kanda võib jätta tühistamiskaebuse esitamisega seotud kaebaja menetluskulud juhul, kui kohus jätab oluliste põhjendamispuudustega haldusakti tühistamata eelkõige kohtumenetluses esitatud põhjenduste tõttu, millest kohtu hinnangul haldusorgan juhindus haldusakti andmisel.”;

19)paragrahvi 109 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seadustiku § 103 lõike 1 punktis 1 nimetatud kulud on väljamõistetavad, kui menetlusosalisel on tekkinud kulude kandmise kohustus.”;

20)paragrahvi 109 lõikes 4 asendatakse sõna „kohtukulude” sõnaga „menetluskulude”;

21)paragrahvi 112 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) menetluskulud ei ületa menetlusabi taotleja kahekordset keskmist ühe kuu sissetulekut, mis on arvatud taotluse esitamisele eelnenud nelja kuu keskmise kuusissetuleku alusel ning millest on maha arvatud maksud, sundkindlustuse maksed, ülalpidamiskohustuse täitmiseks ettenähtud summa, mõistlikud kulutused eluasemele, transpordile ning muud vältimatud kulutused, kusjuures muud vältimatud kulutused võib maha arvata igakuiselt kuni 75 protsendi ulatuses töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud kuutasu alammäärast.”;

22)paragrahvi 112 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui menetlusabi taotluse läbivaatamisel ilmneb, et taotleja majandusliku seisundi tõttu puudub alus talle menetlusabi andmiseks, kuid kohus leiab, et tasumisele kuuluva riigilõivu korraga tasumine takistab konkreetse kohtuasja asjaolusid arvestades ebamõistlikult isiku õigust pöörduda oma õiguste kaitseks halduskohtusse, võib kohus menetlusabi korras määrata, et kaebuse või apellatsioonkaebuse eest tasutakse riigilõiv osamaksetena kohtu määratud tähtaja jooksul.”;

23)paragrahvi 116 lõiget 1 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Kui kohus rahuldab menetlusabi taotluse täielikult, välja arvatud käesoleva seadustiku § 110 lõike 1 punktis 3 sätestatud juhul, ei pea kohus määrust põhjendama.”;

24)paragrahvi 116 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

25)paragrahvi 118 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui vastaspooleks on Eesti Vabariik, siis menetlusabikulused riigi kasuks välja ei mõisteta.”;

26)paragrahvi 119 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Halduskohtu või ringkonnakohtu menetlusabi andmise või sellest keeldumise määruse peale ja kummagi määruse muutmise või tühistamise määruse peale võib menetlusabi taotleja või saaja või riigi õigusabi seaduse § 15 lõikes 8 sätestatud juhul advokaat esitada määruskaebuse. Määruskaebust ei saa esitada riigilõivust täieliku või osalise vabastamise määruse peale osas, mis puudutab riigilõivust vabastamist. Määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määrus ei ole edasi kaevatav.”;

27)paragrahvi 121 lõike 2 punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) kaebajal puudub asjas ilmselgelt kaebeõigus;
2) kaebuse rahuldamisega ei oleks võimalik saavutada kaebuse eesmärki.”;

28)paragrahvi 121 lõiget 2 täiendatakse punktidega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„2¹) kaebusega kaitstava õiguse riive on väheintensiivne ning asjaoludest tulenevalt on kaebuse rahuldamine ebatõenäoline;

2²) kaebaja on kaebeõigust olulisel määral kuritarvitanud ning kaebusega kaitstava õiguse riive on väheintensiivne.”;

29)paragrahvi 124 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „pärast teistelt menetlusosalistelt sellele kirjaliku vastuse saamist”;

30)paragrahvi 133 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kohus võib asja läbi vaadata oma õiglase äranägemise kohaselt lihtsustatud korras, kui kaebusega kaitstava õiguse riive on väheintensiivne. Varaliselt hinnatava hüve korral on õiguste riive väheintensiivne eelkõige juhul, kui hüve väärtus ei ületa 1000 eurot.”;

31)paragrahvi 133 lõikes 3 asendatakse sõna „väheolulisusest” sõnadega „vähesest intensiivsusest”;

32)paragrahvi 152 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „lõike 1 punktides 1 või 3–5” tekstiosaga „lõikes 1”;

33)paragrahvi 160 lõike 2 teises lauses asendatakse sõna „kättetoimetamisest” sõnadega „avalikult teatavakstegemisest”;

34)paragrahvi 168 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Rahasumma väljamõistmist puudutavas osas tuleb kohtuotsus täita 30 päeva jooksul otsuse jõustumisest arvates, välja arvatud juhul, kui otsus kuulub viivitamata täitmisele või otsus näeb ette teistsuguse tähtaja.”;

35)paragrahvi 169 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Lihtmenetluses võib kohus teha otsuse esmalt avalikult teatavaks ilma kirjeldava ja põhjendava osata, muu hulgas kuulutada suuliselt üksnes kohtuotsuse resolutsiooni. Resolutsioonina vormistatud otsust täiendab kohus kirjeldava ja põhjendava osaga, kui menetlusosaline teatab kohtule 15 päeva jooksul otsuse resolutsiooni avalikult teatavastegemisest arvates soovist esitada otsuse peale apellatsioonkaebus. Apellatsioonkaebuse esitamise soovi ei pea põhjendada. Selline otsus tuleb tervikuna avalikult teatavaks teha 30 päeva jooksul soovi esitamisest arvates. Kui kohtuotsuse avalikult teatavastegemise aega ei teatud kohtuistungil või kui kohtuotsuse avalikult teatavastegemise aeg teatati kohtuistungil, millelt puudumiseks oli menetlusosalisel mõjuv põhjus, ning menetlusosalisele ei ole teadet kohtuotsuse teatavastegemise aja kohta eelnevalt kätte toimetatud, hakkab apellatsioonkaebuse esitamise soovist teatamise tähtaeg kulgema otsuse resolutsiooni kättetoimetamisest arvates.”;

36)paragrahvi 169 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui menetlusosaline ei teata tähtaja jooksul kohtule soovist esitada otsuse peale apellatsioonkaebus, loetakse ta apellatsioonkaebuse esitamise õigusest loobunuks.”;

37)paragrahvi 170 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kirjeldava või põhjendava osata tehtud otsust täiendab kohus puuduva osaga, kui menetlusosaline teatab kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavastegemisest arvates halduskohtule soovist esitada otsuse peale apellatsioonkaebus. Apellatsioonkaebuse esitamise soovi ei pea põhjendada. Otsuse täiendamine lahendatakse kirjalikus menetluses ja teistele menetlusosalistele otsuse täiendamise eest ei teatata. Otsus tuleb tervikuna avalikult teatavaks teha 30 päeva jooksul soovi esitamisest arvates. Kui kohtuotsuse avalikult teatavastegemise aega ei teatud kohtuistungil või kui kohtuotsuse avalikult teatavastegemise aeg teatati kohtuistungil, millelt puudumiseks oli menetlusosalisel mõjuv põhjus, ning menetlusosalisele ei ole teadet kohtuotsuse teatavastegemise aja kohta eelnevalt kätte toimetatud, hakkab apellatsioonkaebuse esitamise soovist teatamise tähtaeg kulgema täiendava otsuse kättetoimetamisest arvates.”;

38)paragrahvi 170 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Täiendava otsuse tegemise taotluse võib esitada 15 päeva jooksul otsuse avalikult teatavastegemisest arvates. Kui kohtuotsuse avalikult teatavastegemise aega ei teatud kohtuistungil või kui kohtuotsuse avalikult teatavastegemise aeg teatati kohtuistungil, millelt puudumiseks oli menetlusosalisel mõjuv põhjus, ning menetlusosalisele ei ole teadet kohtuotsuse teatavastegemise aja kohta eelnevalt kätte toimetatud, hakkab täiendava otsuse tegemise taotluse esitamise tähtaeg kulgema kohtuotsuse kättetoimetamisest arvates. Täiendav otsus või täiendava otsuse tegemisest keeldumise määrus tuleb teha 15 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Kohus võib omal algatusel teha täiendava otsuse 20 päeva jooksul otsuse avalikult teatavastegemisest arvates.”;

39)paragrahvi 171 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kohus võib teha vaheotsuse nõude sisulisel lahendamisel tähtsust omava asjaolu kohta, kui see aitab kaasa asja kiiremale ja väiksemate kuludega lahendamisele.

(2) Vaheotsus on edasikaebamise tähenduses samane lõppotsusega. Vaheotsuse jõustumisel jätkab kohus menetlust muude asjaolude üle ja teeb nende kohta lõppotsuse. Kui kohus tunnustab nõude põhjendamatust, teeb ta lõppotsuse ja asja edasi ei menetle.”;

40)paragrahvi 175 lõike 6 kolmandat lauset täiendatakse pärast sõna „Riigikohtule” sõnadega „üksnes juhul, kui taotlus esitati pärast kohtumenetluse lõppemist”;

41)paragrahvi 176 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

42)paragrahvi 180 lõikes 3 asendatakse arv „2” tekstiosaga „3 ja § 170 lõike 3”;

43)paragrahvi 181 lõike 1 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kirjeldava või põhjendava osata tehtud otsuse täiendamise korral puuduva osaga vastavalt käesoleva seadustiku § 169 lõikele 2 ja § 170 lõikele 2 hakkab apellatsioonitähetaeg uuesti kulgema tervikotsuse kättetoimetamisest arvates.”;

44)paragrahvi 187 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Ringkonnakohus võib apellatsioonkaebuse tagastada, kui seadus võimaldab asja läbi vaadata lihtmenetluses ning asjaoludest tulenevalt on apellatsioonkaebuse rahuldamine ebatõenäoline.”;

45)paragrahvi 201 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Lihtmenetluses esmalt ilma kirjeldava ja põhjendava osata tehtavale ringkonnakohtu otsusele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 169 lõikeid 2 ja 3. Kui menetlusosaline ei teata tähtaja jooksul kohtule soovist esitada otsuse peale kassatsioonkaebus, loetakse ta kassatsioonkaebuse esitamise õigusest loobunuks.”;

46)paragrahvi 204 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Määruskaebus esitatakse ringkonnakohtule kirjalikult 15 päeva jooksul määruse määruskaebuse esitajale kättetoimetamisest arvates.”;

47)paragrahvi 204 lõige 2, § 205 lõike 1 punkt 5 ja § 206 tunnistatakse kehtetuks;

48)paragrahv 207 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 207. Määruskaebuse menetlusse võtmise kord

(1) Ringkonnakohus otsustab määruskaebuse menetlusse võtmise viivitamata pärast määruskaebuse saamist. Kohus kontrollib, kas määruskaebuse esitamine on seaduse kohaselt lubatud ning kas määruskaebus on esitatud seadusega ettenähtud nõuete kohaselt ja tähtajast kinni pidades. Määruskaebuse menetlusse võtmisel kohaldatakse apellatsioonkaebuse ringkonnakohtu menetlusse võtmise kohta sätestatud, kui seadusest ei tulene teisiti.

(2) Ringkonnakohus võib määruskaebuse lisaks käesoleva seadustiku § 187 lõikes 3 sätestatud määrusega tagastada juhul, kui määruskaebuse esitaja võimalus oma õiguse kaitseks on ilmselgelt vähene.

(3) Ringkonnakohus võib käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määruse teha ilma kirjeldava ja põhjendava osata, märkides ära määruskaebuse tagastamise õigusliku aluse, kui:

- 1) ringkonnakohtu määruse peale ei saa Riigikohtule edasi kaevata või
- 2) seadus võimaldab asja läbi vaadata lihtmenetluses.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 sätestatud juhul ei ole ringkonnakohtu määrus Riigikohtusse edasi kaevatav sõltumata sellest, kas ringkonnakohus määrust põhjendab või mitte.”;

49)paragrahvi 210 täiendatakse lõigetega 4¹ ja 4²järgmises sõnastuses:

„(4¹) Määruskaebuse lahendamisel ei pea ringkonnakohus tegema menetlusosalistele teatavaks kirjalikus menetluses tehtava määruse tegemise aega ega asja lahendama hakkavat kohtukoosseisu.

(4²) Kui ringkonnakohus ei ole enne menetlust lõpetava määruse peale esitatud määruskaebuse lahendamist andnud menetlusosalistele tähtaega menetluskulude nimekirja ja kuludokumentide esitamiseks, võib menetlusosaline esitada need ringkonnakohtule koos taotlusega menetluskulude kohta täiendava määruse tegemiseks kümne päeva jooksul ringkonnakohtu määruse kättetoimetamisest arvates.”;

50)paragrahvi 219 lõike 6 teises lauses asendatakse sõna „kaebuse” sõnaga „kassatsioonkaebuse”;

51)paragrahvi 219 lõiget 6 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Kui kaebusega kaitstava õiguse riive on väheintensiivne ja seadus võimaldaks asja läbi vaadata lihtmenetluses, võtab Riigikohus kassatsioonkaebuse menetlusse üksnes juhul, kui Riigikohtu lahendil on põhimõtteline tähtsus seaduse ühetaolise kohaldamise või õiguse edasiarendamise seisukohast.”;

52)paragrahvi 219 täiendatakse lõikega 7¹järgmises sõnastuses:

„(7¹) Kui Riigikohus ei ole enne kassatsioonkaebuse menetlusse võtmata jätmist andnud menetlusosalistele tähtaega menetluskulude nimekirja ja kuludokumentide esitamiseks, võib menetlusosaline esitada need Riigikohtule koos taotlusega menetluskulude kohta täiendava määruse tegemiseks kümne päeva jooksul Riigikohtu määruse avalikult teatavastegemisest arvates.”;

53)paragrahvi 236 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;

54)seadustikku täiendatakse §-ga 236¹järgmises sõnastuses:

„§ 236¹. Määruskaebuse menetlusse võtmise otsustamine

Riigikohus otsustab määruskaebuse menetlusse võtmise käesoleva seadustiku §-s 219 sätestatud järgides. Riigikohus võtab määruskaebuse läbivaatamisel ringkonnakohtus tehtud määruse peale esitatud määruskaebuse või määruskaebuse, mille seadus võimaldab läbi vaadata lihtmenetluses, menetlusse üksnes juhul, kui Riigikohtu lahend selles asjas on oluline seaduse ühetaolise kohaldamise või õiguse edasiarendamise seisukohalt. Eelmises lauses sätestatud ei kohaldata haldustoiminguks loa andmise või sellest keeldumise määruse peale esitatud määruskaebuse korral.”;

55)paragrahvi 248 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 248. Täitmisele kuuluva kohtulahendi täitmata jätmine”;

56)paragrahvi 248 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kohtulahendi või kohtu kinnitatud kompromissi täitmata jätmise eest rahatrahvi määramise või määramata jätmise määruse peale võib menetlusosaline esitada määruskaebuse. Määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määruse peale võib esitada määruskaebuse Riigikohtule.”;

57)paragrahvi 252 lõike 7 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Esialgse õiguskaitse küsimuses tehtud määruse peale võib menetlusosaline esitada määruskaebuse kõrgemalseisvale kohtule.”;

58)paragrahvi 253 lõiget 3 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Esialgse õiguskaitse tühistamine jõustub koos kohtuotsuse või menetlust lõpetava määrusega.”;

59)paragrahvi 254 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kahju hüvitamise nõudeid esialgse õiguskaitse määruse täitmisest ei tulene, kui täitmine oli õiguspärane, välja arvatud juhul, kui esialgse õiguskaitse taotluse esitaja on käesoleva seadustiku § 28 lõigetes 1 ja 2 sätestatu vastaselt tahtlikult viinud kohtu eksitusse ja selline tegevus tingis esialgse õiguskaitse määruse tegemise ning kolmandale isikule õigusvastaselt kahju tekkimise.”;

60)paragrahvi 281 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Kui kaebus Sotsiaalkindlustusameti vastu esitati enne 2018. aasta 1. jaanuari, siis asja kohtualluvus ei muutu.”;

61)seadustikku täiendatakse §-ga 285² järgmises sõnastuses:

„§ 285². Riigilõivumäärade muutumine ja riigilõivu tagastamine

(1) Kui riigilõivu või kautsjoni määrad muutuvad apellatsioonkaebuse, kassatsioonkaebuse või määruskaebuse esitamise tähtaja jooksul, tasutakse riigilõiv või kautsjon edasikaebuse esitamise ajal kehtinud määrade järgi.

(2) Enne 2018. aasta 1. jaanuari tekkinud riigilõivu tagastamise nõue lõpeb 2019. aasta 31. detsembril.”;

62)paragrahvi 288 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Enne 2018. aasta 1. jaanuari esitatud kaebust ei tagastata ega jäeta läbi vaatamata käesoleva seadustiku § 121 lõike 2 punktide 2¹ ja 2² alusel. Enne 2018. aasta 1. jaanuari esitatud kaebusele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 121 lõike 2 punkte 1 ja 2 kaebuse esitamise ajal kehtinud redaktsioonis.

(1²) Enne 2018. aasta 1. jaanuari esitatud apellatsioonkaebust ei tagastata ega jäeta läbi vaatamata käesoleva seadustiku § 187 lõike 3¹ alusel.”;

63)seadustikku täiendatakse §-ga 289¹ järgmises sõnastuses:

„§ 289¹. Edasikaebuste menetlemine

Enne 2018. aasta 1. jaanuari esitatud edasikaebustele kohaldatakse käesoleva seadustiku enne 2018. aasta 1. jaanuari kehtinud redaktsiooni.”.

§ 2. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 22 lõike 1 punkti 9 täiendatakse pärast sõna „haldusasjas” sõnadega „määruskaebuse ja”;

2)paragrahvi 22 lõike 1 punkt 13 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 60 lõikest 6 jäetakse välja tekstiosa „, samuti kohtu määruse peale määruskaebuse esitamisel”.

§ 3. Riigi õigusabi seaduse muutmine

Riigi õigusabi seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 10 lõike 3 esimesest lausest jäetakse välja tekstiosa „, haldusmenetluses”;

2)paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Taotlus riigi õigusabi saamiseks esindamisena haldusmenetluses esitatakse taotleja elu- või asukohajärgsele või õigusteenuse osutamise eeldatava koha järgsele halduskohtule.”.

§ 4. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2018. aasta 1. jaanuaril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees